

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

สิทธิการเบิกค่าเช่าบ้านของข้าราชการนั้นเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานของรัฐอย่างหนึ่งที่รัฐกำหนดไว้เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการของรัฐทุกประเภทในเรื่องที่อยู่อาศัยอันสืบเนื่องมาจากทางราชการเป็นเหตุและเนื่องจากการใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านของข้าราชการเป็นการใช้สิทธิตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ เป็นการเฉพาะการที่ส่วนราชการมีคำสั่งอนุมัติ ไม่อนุมัติ หรือเพิกถอนคำสั่งที่เคยอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินดังกล่าว จึงเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดสิทธิในการเบิกเงินของข้าราชการผู้นั้น คำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ข้าราชการผู้ได้รับคำสั่งดังกล่าวอาจอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว และฟ้องคดีขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าวต่อศาลปกครองเป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ได้ แต่ในกรณีที่หน่วยงานทางปกครองต้องการที่จะเรียกเงินค่าเช่าบ้านดังกล่าวคืนเนื่องจากข้าราชการผู้นั้นได้รับไปโดยไม่มีสิทธิกลับประสบปัญหาในเรื่องเขตอำนาจศาลที่จะใช้สิทธิในการเรียกเงินดังกล่าวคืนเนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ปรากฏตามคำวินิจฉัยชี้ขาดที่ 126/2560 ทั้งๆ ที่การที่ข้าราชการได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวไปก็ไม่ใช่การได้รับในฐานะประชาชนทั่วไป แต่เป็นสิทธิที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐตามระเบียบกฎหมายที่ใช้ในการจ่ายเงินนั้นๆ นิติสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือข้าราชการดังกล่าว ย่อมเกี่ยวข้องกับกระทำทางปกครองทั้งสิ้น อีกทั้ง การที่หน่วยงานทางปกครองใช้สิทธิเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืนจากข้าราชการก็เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องและเป็นผลสืบเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองที่อนุมัติให้เบิกเงินไปโดยมิถูกต้อง และเป็นผลโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองที่เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้เบิกเงินดังกล่าวทั้งสิ้น ข้อพิพาทดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยการออกคำสั่งทางปกครองซึ่งควรที่จะอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และจากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยในคดีพิพาทเกี่ยวกับ

การเรียกคืนเงินที่ได้รับ โดยไม่มีสิทธิของสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พบว่า ทั้งสองประเทศดังกล่าวให้อำนาจฝ่ายปกครองออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเรียกเงินคืนจากบุคคลที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิได้ โดยถือว่าคำสั่งเรียกเงินคืนเป็นคำสั่งทางปกครอง และหากผู้รับคำสั่งไม่พอใจสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ โดยในกรณีการฟ้องเรียกเงินคืนจากเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับไปเกินสิทธิถือว่าเป็นหนี้ทางปกครองจึงให้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง และเมื่อมีการกำหนดให้การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิอยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ปรากฏว่า ศาลยุติธรรมมิได้นำบทบัญญัติมาตรา 51 วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาใช้บังคับกับคดีดังกล่าว แต่ศาลยุติธรรมได้นำหลักเรื่องการติดตามเอาทรัพย์สินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 มาปรับใช้บังคับกับคดีดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดปัญหาว่า การพิจารณาเรื่องความสุจริตหรือไม่สุจริต หรือความเชื่ออย่างจริงจังในความถูกต้องของการกระทำของข้าราชการผู้ได้รับเงินค่าเช่าบ้าน จะไม่ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา และก่อให้เกิดผลทำให้บทบัญญัติมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่วางรากฐานของหลักการคุ้มครองความเชื่อถือหรือความไว้วางใจโดยสุจริตในคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ มิได้ถูกนำมาใช้กับคดีพิพาทดังกล่าว และเกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของอายุความในการฟ้องคดี และจากการศึกษานิติวิธีทางกฎหมายเอกชนและนิติวิธีทางกฎหมายมหาชน ก็พบว่า หลักการตีความทางกฎหมายเอกชนในกฎหมายแพ่งจะมีหลักการที่สำคัญ คือ หลักสุจริตหรือหลักความเชื่อถือและไว้วางใจ และหลักการตีความทางกฎหมายมหาชนในกฎหมายปกครองก็ปรากฏหลักการดังกล่าวเช่นเดียวกัน คือ การคุ้มครองความเชื่อมั่นในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง และจากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองโดยเที่ยงเคียงจากคดีพิพาทในการเรียกคืนทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับไปโดยไม่มีสิทธิหรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พบว่า ศาลปกครองใช้นิติวิธีในทางกฎหมายมหาชนเข้ามาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ตามประเด็นปัญหาของการศึกษาวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยประเด็นปัญหา

2 ประการ

1) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลในการพิจารณาพิพากษาคดี

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดว่า การที่หน่วยงานทางปกครองฟ้องคดีเพื่อเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม ก็จะเกิดปัญหาว่า คำวินิจฉัยชี้ขาดดังกล่าวขัดแย้งต่อบทบัญญัติ

แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้บัญญัติให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมาย หรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งข้อพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองฟ้องคดีเพื่อเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับใช้อำนาจทางปกครองทั้งสิ้น และเกิดปัญหาต่อไปอีกว่า คำสั่งในส่วนที่ให้เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินค่าเช่าบ้านดังกล่าว ข้าราชการฝ่ายที่ตกเป็นจำเลยยอมใช้สิทธิฟ้องแย้งคำสั่งดังกล่าวได้ ซึ่งหากข้าราชการฟ้องแย้งเกิดขึ้นจะส่งผลให้ข้อพิพาทที่เกิดจากการฟ้องแย้งดังกล่าว ย่อมเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครอง ซึ่งคดีทั้งสองประเภทดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นคดีพิพาทที่หน่วยงานทางปกครองฟ้องคดีเพื่อเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการ หรือ คดีพิพาทที่ข้าราชการใช้สิทธิฟ้องแย้งเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินค่าเช่าบ้าน ต่างก็มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยก่อนเป็นอย่างเดียวกันว่า ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิเบิกเงินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อันเป็นประเด็นพิพาทในเนื้อหาแห่งคดีเป็นอย่างเดียวกัน และหากถูกพิจารณาโดยศาลต่างระบบกันก็จะก่อให้เกิดปัญหาค่าพิพากษาคัดกันแย้งได้ จากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยในคดีพิพาทเกี่ยวกับการเรียกคืนเงินที่ได้รับโดยไม่มีสิทธิของสาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี พบว่า ทั้งสองประเทศดังกล่าวให้อำนาจฝ่ายปกครองออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเรียกเงินคืนจากบุคคลที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิได้ โดยถือว่าคำสั่งเรียกเงินคืนเป็นคำสั่งทางปกครองและหากผู้รับคำสั่งไม่พอใจสามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ โดยในกรณีการฟ้องเรียกเงินคืนจากเจ้าหน้าที่รัฐที่ได้รับไปเกินสิทธิ ถือว่าเป็นหนี้ทางปกครองจึงให้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง และจากการศึกษากรณีคดีพิพาทเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านของข้าราชการของประเทศไทย พบว่า คดีพิพาทเกี่ยวกับค่าเช่าบ้านของข้าราชการ ประเภทกรณีที่ข้าราชการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแต่หน่วยงานทางปกครองต้นสังกัดปฏิเสธไม่เบิกเงินดังกล่าวให้ หรือกรณีที่ข้าราชการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านแต่หน่วยงานทางปกครองไม่ดำเนินการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านดังกล่าวให้ในลักษณะที่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ ศาลปกครองสูงสุดก็ได้มีคำวินิจฉัยมาตลอดว่า คดีทั้งสองประเภทดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง และจากการศึกษาถึงขั้นตอนต่างๆ ของการที่ข้าราชการใช้สิทธิเบิกเงินค่าเช่าบ้านดังกล่าว ก็จะพบว่า การขออนุมัติเบิกเงินดังกล่าวเป็นการใช้สิทธิตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเรื่องนั้น ๆ เป็นการเฉพาะ การที่หน่วยงานทางปกครองมีคำสั่งอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินดังกล่าวก็เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดสิทธิในการเบิกเงินของข้าราชการ คำสั่งอนุมัติดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และเมื่อต่อมาหน่วยงานทางปกครองเห็นว่าคำสั่งอนุมัติให้เบิกเงิน

ดังกล่าวไม่ถูกต้องจึงได้มีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินและเรียกคืนเงินที่ข้าราชการได้รับไปแล้ว คำสั่งที่เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้ข้าราชการเบิกเงินดังกล่าวย่อมเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการระงับสิทธิในการเบิกเงินของข้าราชการจึงเป็นคำสั่งทางปกครองด้วยเช่นกัน หากข้าราชการผู้นั้นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งเพิกถอนคำสั่งที่ให้อนุมัติเบิกเงินค่าเช่าบ้านดังกล่าวก็ย่อมนำคดีดังกล่าวมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และการที่ข้าราชการได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าวไปก็ไม่ใช่การได้รับในฐานะประชาชนทั่วไป แต่เป็นสิทธิที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐตามระเบียบกฎหมายที่ใช้ในการจ่ายเงินนั้นๆ นิติสัมพันธ์ของคู่กรณีระหว่างหน่วยงานทางปกครองหรือข้าราชการของรัฐดังกล่าว ย่อมเกี่ยวข้องกับกระทำการทางปกครองทั้งสิ้น อีกทั้ง การที่หน่วยงานทางปกครองใช้สิทธิเรียกเงินค่าเช่าบ้านคืนจากข้าราชการก็เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องและเป็นผลสืบเนื่องมาจากคำสั่งทางปกครองที่อนุมัติให้เบิกเงินไปโดยไม่ถูกต้อง และเป็นผลโดยตรงจากคำสั่งทางปกครองที่เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้เบิกเงินดังกล่าวทั้งสิ้น ข้อพิพาทดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยการออกคำสั่งทางปกครอง ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีประเภทดังกล่าวจึงควรเป็นศาลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการวินิจฉัยปัญหาเรื่องนั้นๆ มากที่สุด ดังนั้น ศาลปกครองซึ่งเป็นศาลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องของการควบคุมตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครองในลักษณะดังกล่าว ศาลปกครองจึงควรมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิ

2) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการปรับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของข้าราชการ

เมื่อคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองฟ้องคดีเพื่อเรียกคืนค่าเช่าบ้านจากข้าราชการผู้ที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิได้ถูกพิจารณาพิพากษาโดยศาลยุติธรรม ก็ให้เกิดปัญหาที่น่าพิจารณาว่า การที่ศาลยุติธรรมมิได้นำหลักในเรื่องลาภมิควรมาปรับใช้กับคดีพิพาทดังกล่าว แต่ได้นำหลักเรื่องการติดตามเอาทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 มาปรับใช้แก่คดีพิพาทดังกล่าว นั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ปัญหาตามข้อพิพาทดังกล่าว นั้น ได้มีบทบัญญัติมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และนำหลักการในเรื่องของลาภมิควรและหลักสุจริตมาปรับใช้กับคดีดังกล่าว บัญญัติไว้

แล้วว่า การเรียกเงินดังกล่าวคืนให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อศาลยุติธรรมนำหลักเรื่องการติดตามเอาทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 มาปรับใช้กับคดีพิพาทดังกล่าว จะทำให้เกิดปัญหาต่อไปว่า การพิจารณาเรื่องความสุจริตหรือไม่สุจริตหรือความเชื่ออย่างจริงจังในความถูกต้องของการกระทำของข้าราชการผู้ได้รับเงินค่าเช่าบ้านจะไม่ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณา และก่อให้เกิดผลทำให้บทบัญญัติมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่วางรากฐานของหลักการคุ้มครองความเชื่อถือหรือความไว้วางใจโดยสุจริตในคำสั่งทางปกครองที่มีลักษณะเป็นการให้ประโยชน์ มิได้ถูกนำมาใช้กับคดีพิพาทดังกล่าว ย่อมไม่เป็นที่รวมกับข้าราชการผู้ที่ได้รับค่าเช่าบ้านดังกล่าวไปโดยสุจริต และเกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของอายุความในการฟ้องคดี กล่าวคือ หากนำหลักเรื่องลาภมิควรได้มาใช้บังคับกับคดีดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 419 บัญญัติว่า ในเรื่องลาภมิควรได้นั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดปีหนึ่งนับแต่เวลาที่ฝ่ายผู้เสียหายรู้ว่าตนมีสิทธิเรียกคืน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่เวลาที่สิทธินั้นได้มีขึ้น แต่ถ้าหากนำหลักเรื่องการติดตามเอาทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 มาใช้บังคับกับคดีดังกล่าวก็จะส่งผลให้การฟ้องคดีพิพาทในเรื่องดังกล่าวกลายเป็นคดีที่ไม่มีอายุความ และจากการศึกษานิติวิธีทางกฎหมายเอกชนและนิติวิธีทางกฎหมายมหาชน ก็พบว่า หลักการตีความทางกฎหมายเอกชนในกฎหมายแพ่งจะมีหลักการที่สำคัญ คือ หลักสุจริตหรือหลักความเชื่อถือและไว้วางใจ และหลักการตีความทางกฎหมายมหาชนในกฎหมายปกครองก็ปรากฏหลักการดังกล่าวเช่นเดียวกัน คือ การคุ้มครองความเชื่อมั่นในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครอง ซึ่งหากปรากฏว่าผู้รับคำสั่งทางปกครองสุจริตและใช้ประโยชน์อันเกิดจากคำสั่งทางปกครองหมดสิ้นไปแล้ว แม้คำสั่งทางปกครองนั้นจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย หากการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองที่สุจริต และไม่ปรากฏว่าประโยชน์สาธารณะมีน้ำหนักมากกว่า องค์กรเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองย่อมไม่อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นได้ และจากการศึกษาแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองโดยเทียบเคียงจากคดีพิพาทในการเรียกคืนทรัพย์สินที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับไปโดยไม่มีสิทธิหรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย พบว่า ศาลปกครองใช้นิติวิธีในทางกฎหมายมหาชนเข้ามาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเฉพาะ โดยเห็นได้จากการที่ศาลปกครองได้นำบทบัญญัติมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 มาปรับใช้กับคดีพิพาท

จากปัญหาดังกล่าวทั้งสองข้อข้างต้น จากการศึกษาพบว่า พระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 จนถึงพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2561 ฉบับที่ใช้

ปัจจุบัน มีได้บัญญัติให้หน่วยงานทางปกครองมีอำนาจในการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเรียกให้ข้าราชการคืนเงินค่าเช่าบ้านที่ได้รับ ไปโดยไม่มีสิทธิคืนได้ จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้ชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานทางปกครองสามารถออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเรียกคืนค่าเช่าบ้านดังกล่าวได้ อันจะส่งผลให้ข้าราชการซึ่งเป็นผู้ได้รับคำสั่งทางปกครองสามารถอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว และนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองได้ อันเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยการออกคำสั่ง ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และเพื่อให้ข้าราชการผู้ที่ได้รับเงินค่าเช่าบ้านดังกล่าวไปได้รับการพิจารณาในเรื่องของความสุจริตอันจะส่งผลให้ข้าราชการผู้ที่ถูกเรียกเงินดังกล่าวคืนได้รับความเป็นธรรมในเรื่องของการที่ต้องคืนเงินดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า เห็นควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. 2547 โดยเพิ่มบทบัญญัติ มาตรา 20/1 โดยบัญญัติว่า

“ข้าราชการผู้ใดที่ได้รับสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านไปแล้ว แต่ต่อมาภายหลังได้ตรวจสอบพบว่าข้าราชการผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับค่าเช่าบ้านดังกล่าว ให้มีคำสั่งเรียกค่าเช่าบ้านดังกล่าวคืนจากข้าราชการผู้นั้น”

“การเรียกคืนค่าเช่าบ้านดังกล่าวให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม”